

HOSTELERIA I TURISME

GUIA DE BONES PRÀCTIQUES

Govern
de les Illes Balears

Conselleria
de Treball i Formació
Direcció General de Salut Laboral

**BON
TREBALL**
CONTRA ELS
ACCIDENTS

En els treballs propis d'Hostaleria i Turisme podem trobar factors de risc per a la seguretat i la salut dels treballadors. L'objectiu d'aquesta guia que teniu a les mans és que pugui resultar-vos útil als alumnes d'FP de la família d'Hostaleria-Turisme, de manera que us permeti detectar i prevenir els riscos presents i us faciliti dur a terme les vostres activitats diàries en condicions de seguretat, que pugueu suggerir i implementar solucions davant situacions de risc i, el més important, que adquiriu actitud i mentalitat preventiva, no només en l'àmbit laboral, sinó també fora d'aquest.

Quan parlem de prevenció de riscos laborals, se solen centrar totes les mirades en l'empresari com a màxim responsable, però de la conducta i de l'actitud dels treballadors depèn en bona part prendre mesures per garantir-ne la seguretat i la salut en molts casos. Per tant, en part és la vostra responsabilitat mantenir la seguretat a les instal·lacions i en les tasques que desenvoleu.

Per acabar, al final dels diferents apartats s'han proposat algunes activitats que puguin permetre-us aprofundir els continguts d'aquesta guia, ja que, ateses les limitacions d'espai, han hagut de ser necessàriament resumits.

CONTINGUT DE LA GUIA

01. CONCEPTES BÀSICS	02
02. LEGISLACIÓ BÀSICA	06
03. DRETS I OBLIGACIONS.....	08
04. IDENTIFICACIÓ DE RISCS I MESURES PREVENTIVES	10
05. PRIMERS AUXILIS	23
06. SENYALITZACIÓ.....	25
07. ADRECES WEB D'INTERÈS	28

01

CONCEPTES BÀSICS

A continuació exposarem una sèrie de definicions que ens permetran fixar uns conceptes bàsics que ens facilitaran la comprensió dels apartats que es desenvolupen a la guia:

SALUT. L'Organització Mundial de la Salut ens en dona la primera definició: "Salut és l'estat de benestar físic, mental i social complet, i no merament l'absència de mal o malaltia".

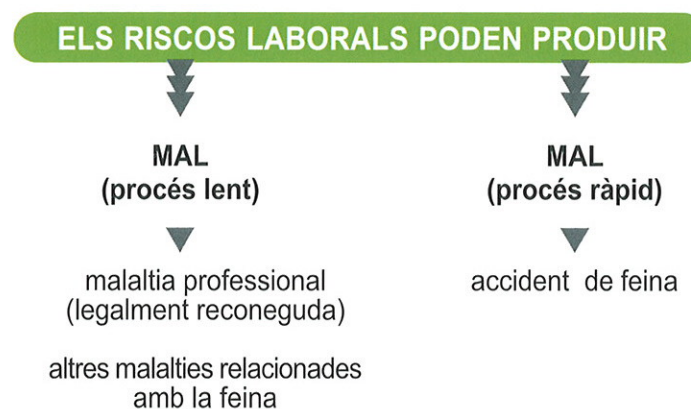
FEINA. Podem definir la feina com "una activitat social organitzada que, a través de la combinació de recursos de naturalesa diferent, com treballadors, materials, energia, tecnologia, organització, etc., permet assolir uns objectius i satisfer unes necessitats", però alhora constitueix una font de risc per a la salut que té l'origen en les condicions en què la feina es realitza. Per tant, feina i salut són aspectes íntimament interrelacionats.

CONDICIONS DE FEINA. La constant i innovadora mecanització de la feina, els canvis de ritme, de producció, els horaris, les tecnologies, aptituds personals, etc. generen un seguit de condicions que poden afectar la salut. Són les denominades **condicions de feina**, que podem definir com "el conjunt de variables que defineixen la realització d'una tasca en un entorn, tot determinant la salut del treballador en funció de tres variables: física, psicològica i social".

RISC LABORAL. És la possibilitat que un treballador pateixi un determinat mal derivat de la feina. (Fixau-vos que quan parlem de risc parlem de "possibilitats").

DANYS DERIVATS DE LA FEINA. Són les malalties, patologies o lesions patides amb motiu o ocasió de la feina.

PREVENCIÓ. És el conjunt d'activitats o mesures adoptades o previstes en totes les fases d'activitat de l'empresa a fi d'evitar o de disminuir els riscos derivats de la feina.

Tenint en compte les definicions de "salut", "danys derivats de la feina" i "prevenció" que acabam de veure, podem comprendre que per intentar aconseguir preservar la salut dels treballadors haurà de dur-se a terme un treball "interdisciplinari". És a dir, per fer efectiva la prevenció, hauran de fer feina tècnics de diferents disciplines d'una manera interrelacionada. Les disciplines en què s'enquadren aquests tècnics són les quatre següents: Seguretat a la feina, Higiene industrial, Psicosociologia-Ergonomia aplicada i Medicina del treball.

Aquestes disciplines intentaran mantenir controlats els distints **factors de risc** presents en els llocs de feina, factors que presentam resumidament a continuació:

FACTORS DE RISC. Definit el risc laboral com la probabilitat de patir un dany a conseqüència de la feina, els factors de risc seran aquells elements que, estant presents en les condicions de feina, poden desencadenar alguna alteració en el nivell de salut del treballador:

A. Relacionats amb les condicions de seguretat.

Aquest primer grup considera aquelles condicions materials que influeixen sobre l'accidentabilitat: elements mòbils, tallants, electrificats, combustibles, etc. Per poder controlar aquests elements, s'hauran d'estudiar els llocs de feina, les màquines i les eines, els equips de treball, les instal·lacions elèctriques, els sistemes contra incendis, etc.

Vénen determinats per:

- Les condicions de la grandària, pes, mides, etc. dels materials a manipular en el procés productiu que poden ser origen de riscos de cops, talls, etc.
- Les condicions de les eines, estris, màquines, elements mòbils i instal·lacions que poden ser l'origen de risc d'atrapament, elèctrics, incendis, etc.

B. Relacionats amb el medi ambient físic de feina.

En aquest segon grup s'inclouen tots els contaminants físics que poden ser presents en el lloc de feina: renou, vibracions, il·luminació, condicions termohigromètriques i radiacions. Tots poden causar accidents i malalties que han de ser evitats amb una correcta actuació preventiva.

C. Relacionats amb els contaminants químics i biològics presents:

- contaminants químics: pols, gasos, vapors, fums.
- contaminants biològics: bacteris i virus.

D. Relacionats amb la càrrega de feina.

Es refereixen a les exigències que la tasca imposa a l'individu que la realitza: esforços, manipulació de càrregues, postures de feina, nivells d'atenció, etc., associats a cada tipus d'activitat i que determinen la càrrega de feina tant física com mental de cada tipus de tasca.

- Càrrega física: esforços, manipulació de càrregues, postures de feina, etc.
- Càrrega mental: grau d'atenció, de responsabilitat, comunicació, etc.

E. Relacionats amb l'organització de la feina.

Aquest grup estudia la manera en què la feina està organitzada, com també el repartiment d'aquesta entre els diferents individus, la distribució horària, la velocitat d'execució, horari, torns, ritme i les relacions laborals que s'estableixen dins el centre de treball.

AVALUACIÓ DE RISCS LABORALS

L'avaluació dels riscos laborals és el procés dirigit a estimar la magnitud d'aquells riscos que no hagin pogut evitar-se a fi d'obtenir la informació necessària perquè l'empresari estigui en condicions de prendre una decisió apropiada sobre la necessitat d'adoptar mesures preventives i, en aquest cas, sobre el tipus de mesures que han d'adoptar-se.

EQUIP DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL (EPI)

S'entendrà per EPI qualsevol equip destinat a ser dut pel treballador perquè el protegeixi d'un o de diversos riscos que puguin amenaçar-ne la seguretat i la salut (**Reial Decret 773/1997 sobre disposicions mínimes de seguretat i salut relatives a la utilització per part dels treballadors d'equips de protecció individual**).

IMPORTANT:

L'EPI haurà de ser utilitzat de la manera prevista pel fabricant i s'emprarà quan els riscos no hagin pogut ser eliminats i no puguin usar-se mesures de protecció col·lectiva.

02

LEGISLACIÓ BÀSICA

El marc legislatiu que regula la prevenció al nostre país, desenvolupant les directives europees, l'estableix la Llei 31/1995 de 8 de novembre, de Prevenció de Riscs Laborals, que fou modificada per la Llei 54/2003, de 12 de desembre, de reforma del marc normatiu de la prevenció de riscos laborals.

A partir de la promulgació de la Llei 31/1995, s'han anat aprovant una sèrie de Reials Decrets que desenvolupen una extensa normativa. Presentam, a continuació, una relació d'aquesta normativa:

Condicions generals per a tots els sectors:

- Senyalització de seguretat en llocs de feina (RD 485/1997)
- Llocs de feina (RD 486/1997)
- Utilització d'equips de feina (RD 1215/1997)
- Exposició a radiacions ionitzants (RD 413/1997)
- Exposició a agents biològics (RD 664/1997)
- Exposició a agents cancerígens (RD 665/1997)
- Riscs de vibracions mecàniques (RD 1311/2005)

Sectors d'activitat laboral:

- Pesca (RD 1216/1997)
- Obres de construcció (RD 1627/1997)
- Activitats mineres (RD 1389/1997)
- Riscs d'accidents greus (RD 948/2005 que modifica el RD1254/1999)
- Treballs temporals en altura (RD 2177/2004)

Altres

- Utilització d'equips de protecció individual (RD 773/1997)
- Manipulació manual de càrregues (RD 487/1997)
- Ús de pantalles de visualització de dades (RD 488/1997)
- Protecció de la salut i la seguretat dels treballadors contra els riscos relacionats amb els agents químics durant la feina (RD 374/2001)
- Coordinació d'activitats empresarials (RD 171/2004)
- Disposicions mínimes de seguretat i salut a la feina en l'àmbit de les empreses de treball temporal (RD 216/1999)

- Risc elèctric: REIAL DECRET 614/2001, de 8 de juny, sobre disposicions mínimes per a la protecció de la salut i seguretat dels treballadors davant el risc elèctric (BOE 21 de juny de 2001).

ALTRES NORMATIVES EN MATÈRIA PREVENTIVA

També s'han publicat reials decrets que transposen diverses Directives comunitàries relatives a diferents matèries, com per exemple: sobre protecció dels treballadors davant els riscos derivats de la seva exposició al renou durant la feina, sobre exposició al plom i als seus compostos, sobre exposició a l'amiant i sobre exposició al clorur de vinil monòmer.

Totes les disposicions legals i reglamentàries exposades constitueixen reglamentació laboral, però també cal tenir en compte altres disposicions dels àmbits de la seguretat industrial, el medi ambient o la sanitat, que poden incidir i afectar la seguretat i la salut dels treballadors. És evident que si complim la normativa de seguretat de l'edificació, de certs equips i instal·lacions industrials o de residus, s'està garantint simultàniament la seguretat dels treballadors que fan feina en aquestes instal·lacions o que empen els esmentats equips:

- Reglament Electrotècnic de Baixa Tensió.
- Reglament de Línies Elèctriques d'Alta Tensió.
- Reglament sobre Centrals Subestacions i Centres de Transformació.
- Reglament d'Instal·lacions de Protecció contra Incendis.
- Codi Tècnic de l'Edificació i Normes Bàsiques d'Edificació i de Protecció Contra Incendis
- Reglament sobre Emmagatzemament de Productes Químics.
- Reglament d'Aparells Elevadors.
- Reglament d'Aparell de Pressió.
- Reglament sobre Climatització, Calefacció i Aigua calenta sanitària

Per acabar, tampoc no hem d'oblidar que en alguns convenis de sectors laborals concrets s'especifiquen mesures de seguretat i salut a la feina.

Formación y Orientación Laboral.

Prevención de riesgos laborales (2006) Universitat Jaume I. Prof. Miguel Ángel Gimeno

OBLIGACIONS DELS TREBALLADORS

Vetlar per la seva pròpia seguretat a la feina, com també per la de les persones a les quals pugui afectar la seva activitat professional (art. 29).

Usar adequadament els mitjans amb els quals desenvolupi la seva activitat (màquines, aparells, eines, substàncies perilloses, equips de transport, etc.).

Utilitzar correctament els mitjans i equips de protecció que s'hagin facilitat al treballador.

No posar fora de funcionament els dispositius de seguretat existents.

Informar tot d'una el seu superior jeràrquic directe i els treballadors designats per realitzar tasques de prevenció o, si de cas, el Servei de Prevenció, **sobre qualsevol situació** que, a parer del treballador, **suposi un risc** per a la seguretat i la salut, la seva i la de la resta de treballadors.

Contribuir al compliment de les obligacions establertes per l'autoritat competent a fi de protegir la seguretat i la salut dels treballadors.

Cooperar amb l'empresari perquè pugui garantir condicions de feina segures.

ACTIVITATS
PROPOSEADES

Localitza el capítol III de la Llei 31/95 sobre "drets i obligacions" en matèria de prevenció)

<http://www.insht.es/>

CAUSES

RISC: CAIGUDA D'OBJECTES EN MANIPULACIÓ

Originada pel transport i la manipulació d'objectes i material de neteja, de cuina, etc.

RISC: CAIGUDA D'OBJECTES DESPRESOS

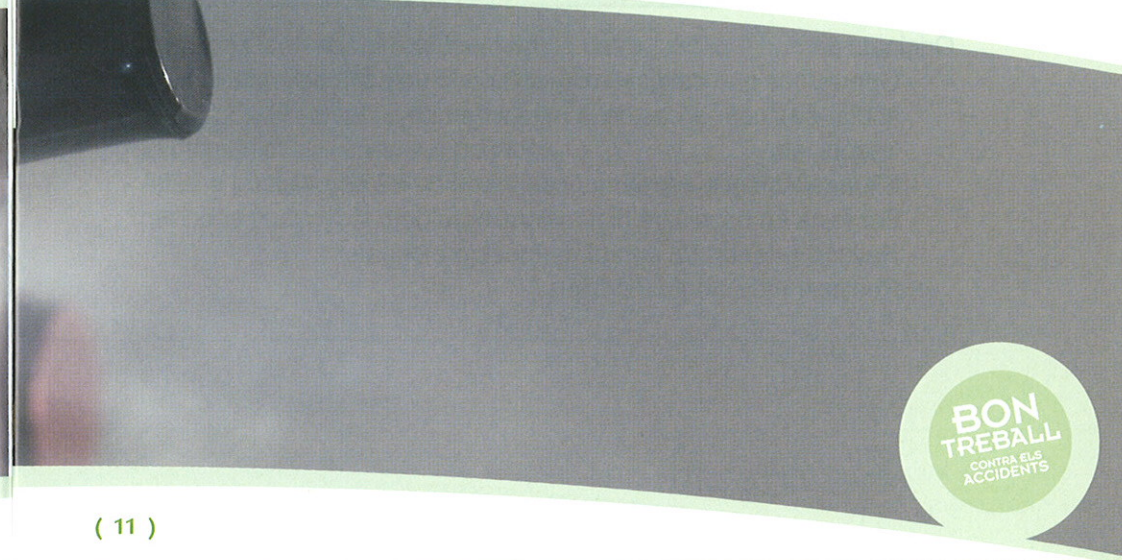
Originada:

- Perquè els prestatges tomben
- Per emmagatzemament deficient

MESURES PREVENTIVES

- Utilitza carros per transportar els materials de neteja i vaixelles.
- No transportis massa objectes alhora.
- Has d'agafar els equips pels mànecs i anses, amb les mans eixutes i netes, i agafant-ho bé. Utilitza equips amb mànecs i anses en bon estat (olles, casseroles, etc.)

- Manté ordenades les zones d'emmagatzemament: bugaderia, "office", magatzems...
- Garanteix l'estabilitat dels prestatges
- No sobrecarreguis les estanteries.
- Col·loca els materials més pesats en els prestatges inferiors.
- No t'enfilis als prestatges de les estanteries per abastar objectes emmagatzemats.

CAUSES

RISC: CAIGUDA D'OBJECTES EN MANIPULACIÓ

Originats per:

- Eines, estris de cuina i de neteja en mal estat.
- Portes de vaivé i portes envidriades.
- Màquines amb zones de tall: picadores, talladores d'embotits, etc.
- Residus de vidres, llaunes i objectes punxants i tallants produïts per l'empresa o pels clients.
- Enganxada de cadenes, polseres etc.

MESURES PREVENTIVES

- Utilitza guants de protecció per manipular les bosses de residus. Evita pressionar-les.
- Recull els fragments de vidres i vaixelles amb la pala i la granera, mai amb les mans.
- Manté ordenats els ganivets de cuina en recipients adequats.
- Manté els ganivets de cuina ben esmolats i amb els mànecs en estat correcte.
- No utilitzis els ganivets per a altres feines diferents de les de cuina.
- Utilitza EPI adequats per a les operacions de tall i desossament de carn, peix, etc: guants de cota de malla, davantal, etc.
- Manté instal·lats els resguards de protecció de les màquines (talladores d'embotit, màquines de pastar, etc).
- Instal·la senyalitzacions a les portes i finestres de vidre.
- Instal·la finestres a les portes de vaivé.
- Per fer feina, no duguis cadenes, polseres o algun altre tipus de complement que pugui enganxar-se en manipular objectes, originant el risc de tall. Du els cabells recollits.

RISC: SOBRESFORÇOS

Originats per:

- Operacions que obliguen a adoptar postures forçades (inclinacions, acotar-se), com el cas de la neteja de banys, fer els llits, fregar el trespol, etc.
- Situar els braços per damunt del nivell de les espatlles
- Fer feina en espais de dimensions reduïdes.
- Haver d'estar dret/a durant períodes prolongats.
- Realitzar moviments repetitius.

- Adquireix formació en aixecament de càrregues.
- Transporta els estris de neteja i de cuina en carros
- Empeny els carros, no els estiris.
- Evita manipular càrregues pesades.
- Alterna postures de feina. No mantinguis postures forçades durant períodes prolongats.

CAUSES

MESURES PREVENTIVES

RISC: CAIGUDES AL MATEIX NIVELL

Originades:

- Per trespols llenegadissos en cambres de bany, cuines, cambres frigorífiques, trespols acabats de fregar.
- Per defectes en el terra: rajoles, albellons...
- Per travelades amb mobiliari, estores, objectes dipositats en zones de pas.
- Per il·luminació deficient.

- Fes net tot d'una qualsevol vessament de líquids.
- Senyalitza la condició de trespol banyat.
- Utilitza calçat de seguretat amb subjecció en el taló i sola antilliscant, sobretot en feines en cuines i cambres frigorífiques.
- Manté en bones condicions estores i moquetes, sempre ben adherides a terra.
- Manté correctament emmagatzemats els objectes que no s'empren.
- Manté l'ordre i la neteja a les instal·lacions, especialment en zones de circulació. No deixis materials en zones de pas.
- Els trespols de les àrees de cuina hauran de disposar de tractaments antilliscants.
- No corris per les àrees de cuina.

RISC: CAIGUDES A DISTINT NIVELL

Originades:

- Per no utilitzar escales homologades per realitzar les feines.
- Per deficient utilització de les escales de mà.

- Utilitza sempre escales homologades en correcte estat amb dispositius de subjecció antilliscants.
- En efectuar tasques de neteja, no t'enfilis a cadires, mobles, capses, al caire de la banyera o a taules de cuina.
- No transportis càrregues a l'escala.
- Puja i baixa de cara a l'escala i sempre amb calçat antilliscant amb subjecció en el taló.
- No pugis d'esquena als prestatges de les estanteries per abastar objectes que són a la part superior.

CAUSES

RISC: CONTACTE AMB PRODUCTES QUÍMICS

Originat:

- Per mesclar productes desconeixent-ne les característiques.
- Per equivocar-te en la utilització de productes envasats perquè el contingut no estava identificat.
- Per trencament de recipients de vidre.
- Per transvasar productes químics a recipients inadequats.
- Per manipular incorrectament detergents, substàncies corrosives i càustiques: lleixiu, sulfurant, amoníac...

MESURES PREVENTIVES

- Sol·licita la informació sobre els productes químics que empreses i utilitza les precaucions i els equips de protecció individual indicats en les Fitxes de Dades de Seguretat.
- No mesclis productes que no autoritzi el fabricant. Mai mesclis lleixiu i amoníac.
- Manté els productes químics correctament etiquetats i identificats en els seus recipients originals i ben tancats.
- Usa els equips de protecció individual adequats (guants, davantals...).
- Mai transvasis productes químics a recipients de begudes.
- No emmagatzemis els aliments al costat dels productes químics.
- No acostis els aerosols a fonts de calor.
- Utilitza els productes químics en llocs ben ventilats.

RISC: CREMADES

Originades per:

- Encendre el foc de la cuina amb estris no homologats.
- Caiguda de paelles amb oli bullent en pegar un cop als mànecs o enganxar-t'hi.
- Esquitades d'oli per haver-hi tirat aliments amb aigua.
- Manipulació de forns, recipients de cuina i vaixelles a altes temperatures.

- Utilitza sempre encenedors homologats per encendre els fogons.
- Cal mantenir els mànecs de les paelles orientats cap a l'interior, no cap a les zones de pas.
- No agafi amb les mans recipients calents.
- Manté en bon estat els termòstats dels equips de cuina.
- No omplis els recipients amb líquids calents fins a la vorera.
- Empra EPI adequats (guants, manyoples, davantals) i màniga llarga per evitar esquitades.
- No duguís cadenes, polseres o altres tipus d'objecte que puguin enganxar-se en mànecs dels equips de cuina.
- Disposa de tapadores hermètiques per a les paelles i recipients de cuina.
- Utilitza pinces i giradores per retirar els aliments de les fregidores.

CAUSES

RISC: CONTACTES ELÈCTRICS

Originats per:

- Tocar parts de la instal·lació que normalment estan en tensió.
- Cables i connexions en mal estat.
- Quadres elèctrics deficients amb parts actives al descobert.
- Equips elèctrics amb les carcasses danyades.

RISC: SITUACIONS D'EMERGÈNCIA

Originades per:

- Poden presentar-se a les instal·lacions per conats d'incendi, alarmes per agents atmosfèrics.

MESURES PREVENTIVES

- Cal mantenir els aïllaments dels cables dels equips i electrodomèstics en estat correcte.
- No bloquegis les proteccions instal·lades en els quadres elèctrics.
- Manté endolls i cables en bon estat.
- Mai estiris del cable per desconectar un equip; fes-ho sempre estirant de l'endoll.
- No reparis els cables danyats utilitzant cinta aïllant.
- No empris equips elèctrics amb les carcasses cruiades o danyades.
- No utilitzis equips elèctrics amb les mans banyades.
- No posis en contacte aigua amb els equips elèctrics.
- Efectua la neteja o el manteniment dels equips elèctrics desconectant los prèviament.
- Evita l'ús de preses múltiples de corrent.
- Desconnecta els equips després d'usar-los.

- Cal que coneguis les teves funcions dins el pla d'autoprotecció de l'edifici.
- Garanteix que les sortides i vies d'evacuació estan operatives; no les obstaculitzis col·locant càrregues i objectes a les portes d'evacuació ni en els recorreguts d'evacuació.
- No posis falques a les portes tallafo.
- No bloquegis les escales de servei amb mobiliari, matalassos, etcètera.
- En cas d'alarma d'incendi, evacua les instal·lacions tancant totes les portes i finestres en el teu recorregut fins a l'exterior.
- Comunica a la teva "direcció" les deficiències que trobis en els equips d'enllumenat d'emergència.

CAUSES

RISC: INCENDIS I EXPLOSIONS

Originats per:

- Sobreencalentiments de parts de la instal·lació elèctrica.
- Operacions de soldadura en feines de manteniment.
- Incorrectes operacions de cuina.
- Lloques mal apagades.
- Fuites de butà/propà/gasos inflamables.

MESURES PREVENTIVES

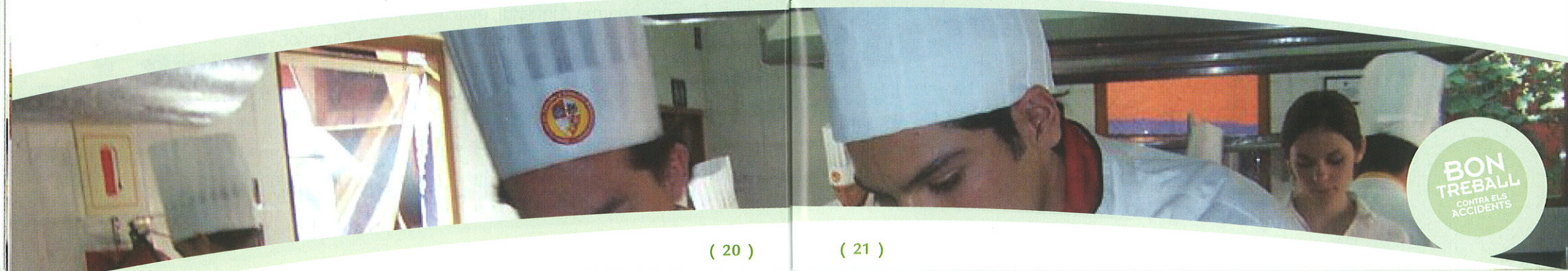
- Disposa d'extintors apropiats en nombre i característiques.
- Cal mantenir la instal·lació elèctrica en bones condicions i no sobrecarregar-la endollant múltiples aparells a la mateixa presa de corrent.
- No bloquegis els dispositius de protecció en els quadres elèctrics.
- No deixis sense vigilància en el foc paelles amb oli.
- Has de mantenir els filtres de la campana de la cuina perfectament nets, sense restes de greixos.
- Retira les restes de greix de forns, fregidores i equips de cuina.
- Sol·licita formació en el maneig d'extintors.
- Mai apaguis un foc d'oli abocant-hi aigua per damunt. És convenient disposar de mantes ignífuges.
- No obris mai una porta si en tocar-ne el tirador el notes calent. Allunya't del lloc tancant portes i finestres, i dóna l'alarma tan aviat com sigui possible.
- Diposita les restes de greixos i olis en contenidors ignífugs amb tancament hermètic.
- No emmagatzemis residus inflamables a prop d'equips que assoleixin altes temperatures, com forns, etc.
- Tanca les claus de subministrament de gasos quan s'hagin acabat les operacions de cuina.

RISC: EXPOSICIÓ A TEMPERATURES AMBIENTALS EXTREMES

Originada per:

- Realitzar treballs en cambres congeladores.
- Realitzar treballs en cuines climatitzades de manera deficient

- Utilitza roba de protecció per a les cambres refrigeradores.
- Cal mantenir una bona ventilació a les àrees de cuina.

05 PRIMERS AUXILIS

PRIMERS AUXILIS

L'article 20 de la Llei de Prevenció de Riscs Laborals assenyala com a obligació de l'empresari "l'anàlisi de les possibles situacions d'emergència, com també l'adopció de les mesures necessàries, entre d'altres, en matèria de primers auxilis". Cal tenir en compte que les conseqüències de les lesions produïdes en un accident poden dependre del temps que hagi transcorregut fins que es prestin els primers auxilis. Per tant, en primer lloc, coneixerem què s'entén per "primers auxilis".

QUÈ SÓN ELS PRIMERS AUXILIS?

S'entén per primers auxilis el conjunt d'actuacions i tècniques que permeten l'atenció immediata d'una persona accidentada, fins que hi arriba l'assistència mèdica professional, a fi que les lesions que ha patit no empitjorin.

MATERIAL I LOCALS DE PRIMERS AUXILIS

Cal saber que:

- o Els llocs de feina han de disposar de material per a primers auxilis, que com a mínim consistirà en una farmaciola portàtil.
- o El material de primers auxilis es revisarà periòdicament i s'anirà reposant tan aviat com caduqui o sigui utilitzat.
- o Els llocs de feina de més de 50 treballadors hauran de disposar d'un local destinat als primers auxilis.
- o Tant el material com els locals de primers auxilis hauran d'estar clarament senyalitzats.

CONSELLS GENERALS DE SOCORRISME

Hi ha alguns consells generals que cal tenir en compte davant una situació d'accident:

1. Conservar la calma.	6. Tranquil·litzar-lo.
2. Evitar aglomeracions.	7. Mantenir el ferit calent.
3. Saber imposar-se.	8. Avisar el personal sanitari.
4. No moure el ferit.	9. Trasllat adequat del ferit.
5. Examinar-lo.	10. No medicar-lo.

ACTIVACIÓ DEL SISTEMA D'EMERGÈNCIA. L'ALERTA

La ràpida actuació davant un accident pot salvar la vida d'una persona o evitar l'empitjorament de les possibles lesions que pateixi. En qualsevol accident, s'haurà d'activar el sistema d'emergència i actuar conforme a la paraula PAS, és a dir:

DAVANT UN ACCIDENT

Les baules de la cadena de socors

Protegir

La **P** de protegir significa que, abans d'actuar, haurem d'assegurar-nos que tant l'accidentat com la resta d'empleats estan fora de perill.

Avisar

La **A** d'avisar significa que, sempre que sigui possible, haurem d'avisar els serveis sanitaris de l'existència de l'accident i activar així el Sistema d'Emergència. Immediatament després, s'haurà d'iniciar l'auxili mentre s'espera l'ajuda.

Socórrer

La **S** de socórrer significa que, una vegada que s'hagi protegit i avisat, serà el moment d'actuar sobre l'accidentat, reconeixent-ne els signes vitals sempre! Per aquest ordre:

- consciència
- respiració
- pols

ACTIVITATS PROPOSADES

Localitza més informació respecte de Primers auxilis a l'enllaç següent. Primers auxilis:

<http://www.medicinam.com/vistas/Vista%20Socorrismo.htm>

Referencia bibliogràfica: PRIMEROS AUXILIOS EN ACCIDENTE ELÉCTRICO
Coordinadora: Dña. Mª Victoria del Barrio Arjona (Centro Nacional de Nuevas Tecnologías)

06 SENYALITZACIÓ

La senyalització en els llocs de feina està regulada pel RD 485/1997.

Com pots observar en el quadre que et presentam a continuació, existeixen senyals de diversos tipus:

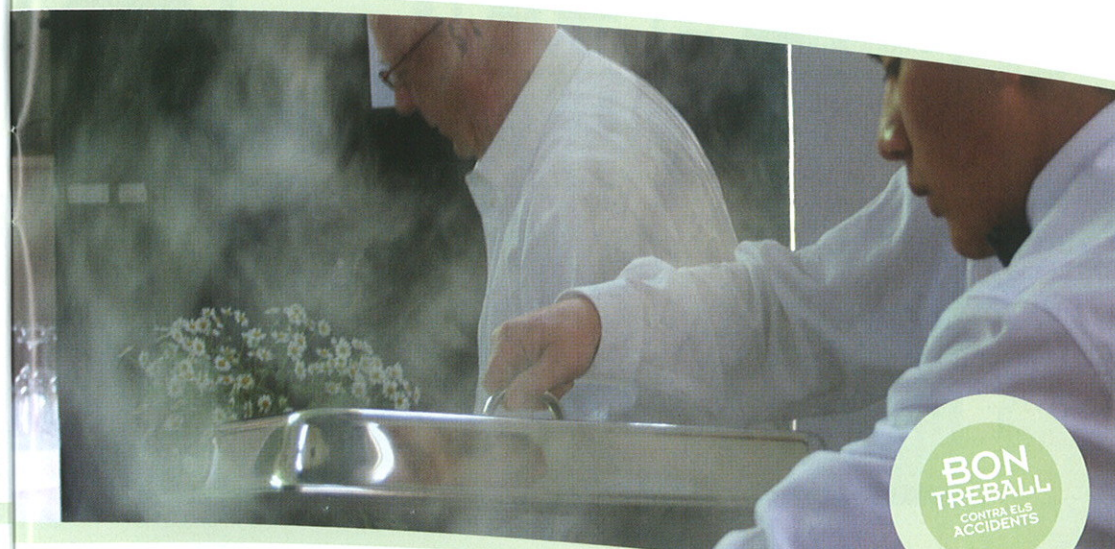
-ADVERTÈNCIA: triangulars de color groc. Adverteixen d'un perill (els quadres elèctrics han d'incorporar un senyal d'advertència).

-OBLIGACIÓ: circulars de color blau. Obliguen a un determinat comportament.

-PROHIBICIÓ: circulars de color vermell. Prohibeixen un comportament susceptible d'originar un perill.

-SENYALITZACIÓ D'EQUIPS DE LLUITA CONTRA INCENDIS: rectangulars de color vermell

-SENYALITZACIÓ DE SALVAMENT I SOCORS: rectangulars de color verd

BON TREBALL
CONTRA ELS ACCIDENTS

SEÑALIZACIÓN DE SEGURIDAD Y SALUD EN EL TRABAJO

REAL DECRETO 485/1997 DE 14 DE ABRIL (BOE 23 de abril de 1997)

Señales de advertencia

Señales de prohibición

Señales de obligación

Señales de equipos de lucha contra incendios

Señales de salvamento o socorro

Señal complementaria de riesgo permanente

Quando sea apropiado, complementar las señales con información escrita, los rótulos deberán ajustarse a las normas de la señal a la que correspondan:

- letras blancas sobre fondo rojo
- letras negras sobre fondo amarillo
- letras blancas sobre fondo verde
- letras blancas sobre fondo azul

ACTUACIONES PREVENTIVAS BÁSICAS

1. Identificar y evaluar riesgos
2. Aplicar medidas preventivas para la eliminación, minimización y control de los riesgos
3. Señalar solo como medida complementaria y nunca como medida sustitutiva.

- Seleccionando el tipo, tamaño y material de las señales
- Ubicándolas en lugares visibles
- Informando a los trabajadores de su significado
- Manteniéndolas y controlando su aplicación

DIMENSIONES DE UNA SEÑAL PARA DISTANCIAS INFERIORES A 50m

S = Superficie de la señal en metros cuadrados
L = Distancia en metros desde la que puede percibirse la señal (UNE 1011-1990)

Este cartel recoge exclusivamente las señales en forma de panel

ELEMENTS ADDICIONALS DE SENYALITZACIÓ A UTILITZAR

Si és necessari delimitar una zona, s'utilitzaran algun o diversos dels elements següents: tanques delimitadores, cinta de senyalització de risc permanent, cadena de senyalització-tancament.

Per poder determinar la necessitat de senyalitzar, caldria plantejar les qüestions següents:

Quan es presenta la necessitat de senyalitzar?

- Quan, com a conseqüència de l'avaluació de riscos i les accions requerides per controlar-los, no existeixin mesures tècniques o organitzatives de protecció col·lectiva d'eficàcia suficient.
- Com a complement a qualsevol mesura implantada, quan aquesta no limiti totalment el risc.

QUÈ CAL SENYALITZAR?

La senyalització és una informació i, com a tal, donar-ne en excés pot generar confusió. Són situacions que s'han de senyalitzar, entre d'altres:

- L'accés a totes aquelles zones o locals per a l'activitat dels quals es requereixi la utilització d'un equip o equips de protecció individual (senyalització d'obligació).
- Les zones o locals que, per l'activitat que s'hi du a terme o bé per l'equip o instal·lació que hi hagi, requereixin personal autoritzat per accedir-hi (senyalització d'advertència de perill de la instal·lació o senyals de prohibició a persones no autoritzades).
- Senyalització a tot el centre de feina que permeti conèixer a tots els treballadors situacions d'emergències i/o instruccions de protecció, si és el cas
- La senyalització dels equips de lluita contra incendis, les sortides i recorreguts d'evacuació i la ubicació de primers auxilis (senyalització en forma de panell).

<http://www.fehr.es/>

BON TREBALL
CONTRA ELS ACCIDENTS

Pàgina de l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene a la feina

<http://www.mtas.es/insht/index.htm#>

Portal especialitzat en prevenció de riscos laborals

[http:// www.prevention-world.com](http://www.prevention-world.com)

Portal temàtic sobre la prevenció de riscos laborals

[http:// www.prevencionintegral.com](http://www.prevencionintegral.com)

Pàgina de la Fundació Nacional per a la prevenció de riscos laborals

[http:// www.funprl.es](http://www.funprl.es)

Butlletí sobre prevenció de riscos laborals

<http://www.ugt.es/publicaciones/prlindice.html>

Institut sindical de treball, ambient i salut

[http:// www.ccoo.es/istas](http://www.ccoo.es/istas)

Pàgina sindical que desenvolupa temes actuals de salut laboral

[http:// www.ugt.es/slaboral/principal.htm](http://www.ugt.es/slaboral/principal.htm)

Pàgina de l'Agència Europea per a la Seguretat i la Salut a la feina

[http:// es.osha.eu.int](http://es.osha.eu.int)

ACTIVITATS PROPOSADES

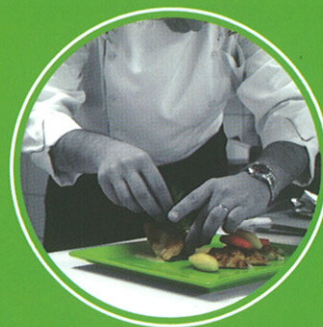
localitza més informació respecte de "Senyalització" en l'enllaç següent:

<http://www.insht.es/>

Localitza el RD 485/1997 sobre senyalització de seguretat en llocs de feina i compara els senyals que hi apareixen.

Algun d'aquests senyals es troba en el teu centre d'estudis? Localitza'ls i confirma'n el significat.

L'objectiu d'aquesta guia que teniu a les mans és que pugui resultar-vos útil als alumnes d'FP de la família d'Hostaleria-Turisme, de manera que us permeti detectar i prevenir els riscos presents i us faciliti dur a terme les vostres activitats diàries en condicions de seguretat, que pugueu suggerir i implementar solucions davant situacions de risc i, el més important, que adquiriu actitud i mentalitat preventiva, no només en l'àmbit laboral, sinó també fora d'aquest.